

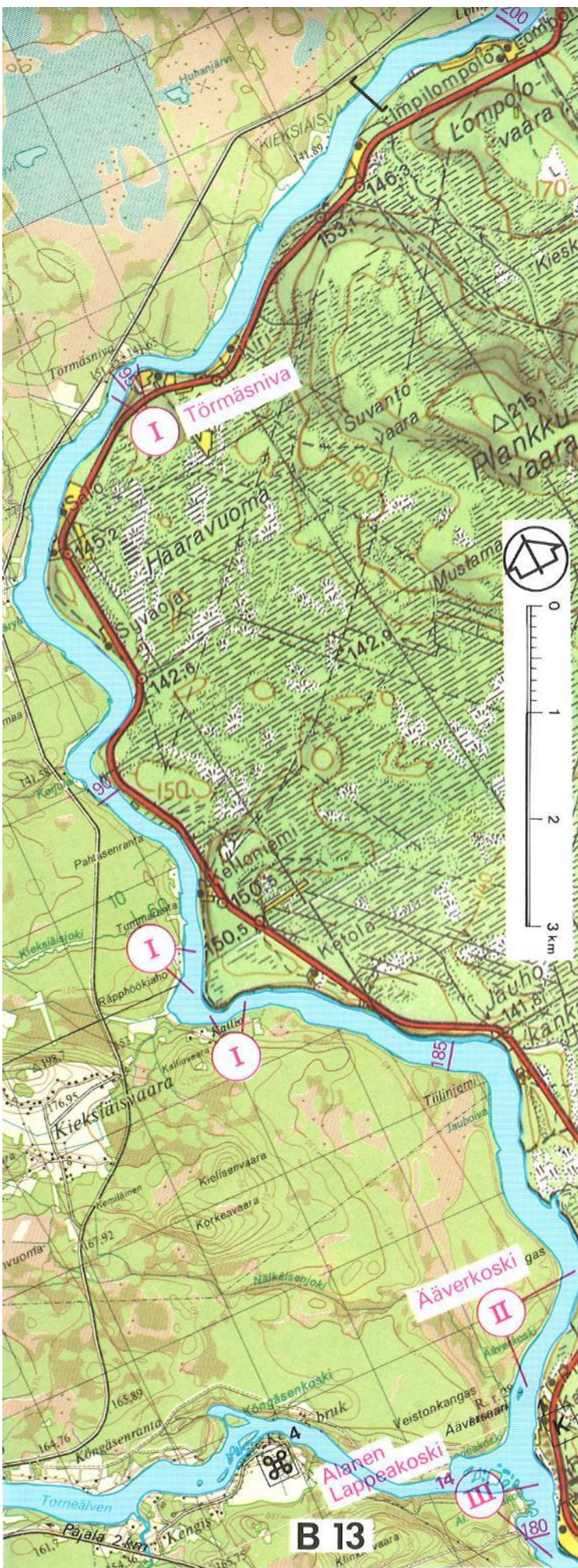

B 11

SEVÄRDHETER
 3. KOLARIS GAMLA TRÄKYRKA.

NÄHTÄVYDET
 3. KOLARIN VANHA PUUKIRKKO.

14. Alanen Lappekoski 500 m

Håll huvudfåran på vänster sida. Rek/tågning/bärning på höger sida.

Ohjaa pääuoman vasenta puolta. Suositellaan kanootin kuljettamista köyden avulla/kantamista oikeaa puolta.

SEVÄRDHETER

4. KENGIS BRUK. Järnbruk som anlades 1646. Den gamla bruksmiljön finns idag bevarad i form av en herrgård och mangårdsbyggnader.

NÄHTÄVYYDET

4. KONGÄSEN RAUTARUUKKI. Rautaruukki, joka perustettiin 1646. Vanhasta rautaruukin ympäristöstä on säilynyt tähän päivään asti herraskartano ja kartanorakennuksia

B 14

GRÄNSÄLVEN

Könkämä- Muonio- och Torne älvar är ett sammanhängande vattendrag på 520 km, med en fällhöjd på 473 m. Älvarna utgör riksgrens mellan Sverige och Finland, benämnd "världens fredligaste gräns". Detta gör gränsälven till en unik kanotled, paddelbar i hela sin sträckning.

KÖNKÄMÄ ÄLV

Du kan börja din färd vid den stora fjällsjön Klipsjöjärvi, 430 km norr om polcirkeln. Här har Könkämä älv sin början. Du möter här den sarmiska kulturen och Sveriges nordligaste bosättningar. Bebyggelse förekommer dock ytterst sparsamt utefter älven. Landskapet består av böljande lågfjäll, bevuxna med fjällbjörk.

Älven är smal med många korta, strida forsar, t.ex. Lammaskoski och Pättikkäkurkio. Dessa erbjuder goda möjligheter till avancerad forsränning samt ett utskott fiske efter harr och öring.

De många forsarna, landskapsets vildmarkskaraktär och den nordliga breddgraden, med ibland minusgrader och snö på sommaren, gör Könkämä älv mest lämpad för erfarna kanotister.

RAJAJUOKI

Könkämaeno. Muonion- ja Tornionjoki muodostavat yhdessä 520 km:n pitkäns vesistö, jonka putouskorkeus on 473 m:nä. Joet muodostavat Ruotsin ja Suomen välisen valtakunnan rajan, jota usein kutsutaan "maailman rauhallisimmaksi rajaksi". Koko reitti on melontakelpoista, vapaasti virtaavaa jokea. Tämä vuoksi räjäjoki on ahnutaatuinen.

KÖNKÄMÄENO

Voi aloittaa retkesi suuren tunturijärven, Klipsjöjärven rannalta, 430 km:nä napairiin pohjoispuolella. Täältä saa aikunsa Könkämaeno. Täällä kohtaavat myös saamelaiskulttuurin ja Ruotsin pohjoisimman asutuksen. Joen varrella sijoittunut asutus on kuitenkin hyvin harvaa. Maisema on aaltoilevaa matalaa tunturikoivua kasvavaa tunturiseutua.

Joki on kapea, jossa on monta lyhyttä, nopeasti virtaavaa koskea, esim. Lammaskoski ja Pättikkäkurkio. Nämä kosket tarjoavat hyvät mahdollisuudet vaativaan koskenlaskuun sekä erinomaiset harjuksen ja talmenen kalastusmahdollisuudet.

Monet kosket, eränaamaisema ja pohjoinen leveysaste, josta johtuen kesäiläkin voi olla miinusasteita ja lunta, tekevät Könkämaenosta mitä sopivimman kohteen kokenelle melojille.

MUONIO ÄLV

Strax före Karesuando byer älven namn till Muonio älv. Landskapet övergår till fackt skogsland med inslag av jordbruksmark. Bebyggelsen är fortfarande gles, några ensstaka byar och samhällen förekommer dock.

På den övre ströcken, fram till Muonio, finns en del medelsvåra forsar. Där efter kommer en forsrikare ströcka med ett par svåra passager: Saar- och Aijänkoski. Resten av älven flyter hela tiden snabbt, med inslag av låtta forsar.

Muonio älv är lämpad för alla kategorier av kanotister. Forsrik i sin övre del, lugnt flytande i sin slutedel. Lätliggånglig med bliväg på bägge sidor, goot om naturliga rasplåtar på de torra talbackarna.

MUONIOJOKI

Vähän ennen Karesuandoa joen nimi vaihtuu Muonionjokeksi. Maisema muuttuu tasaisemmaksi metsämäksi, jossa on paikka paikoin viljelystaata. Asutus on edelleenkin harvaa, muutamia yksittäisiä kylä kuitenkin on joen varrella.

Joen yläjuoksulla, Muonion pohjoispuolella, on muutama keskivaikkea koski. Muonionsta etelään päin on koskista Saar- ja Aijänkoski. Saar- ja Aijänkoski. Loppumatkan joki virtaa nopeasti, välillä on helppoja koskia.

Muonionjoki sopii kaikenlaisille melojille. Joen alkunsa on koskista, loppuosa taas on rauhallisesti virtaavaa. Joen molemmin puolin on autoteitä, ja kullilla mäntymäillä on monia luonnollisia levähdyspaikkoja.

TORNEÄLV

I höjd med Pajala förrenar sig Muonio älv med Torne älv. Älven blir nu bredare, landskapet öppnar sig alltmör och Tornedalens vackra jordbruksbyggd breder ut sig.

I sin början, fram till Pello, har Torneälven ett lugnt förlopp. Därefter börjar en ströcka med medelsvåra forsar och i höjd med Svanstein vidtar långa avsnitt med lugnvatten, avbrutna av de mäktiga forsarna, Kattila-, Vuontto-, Matka- och Kukkolakoski.

Torne älv, med sitt lugna förlopp, lämpar sig utmärkt för nybörjare om man undantar de ovan nämnda forsarna. Dessa forsar ger i gengäld allt vad den erfarna kan önska sig av forsränning.

LIAKKAJOKI

Liakkajoki har sin början i Karunkijärvi och mynnar ut i havet, strax öster om Tornio. Älven är liten och med en helt annan karaktär än Torne älv. Förutom några korta och grunda forsar i början så har älven ett lugnt förlopp. I slutet delas den upp till ett intressant deltalandskap.

VÄLKOMMEN till denna unika kanotled på Nordkalotten men kom ihåg:

- * Du paddlar alltid på eget ansvar.
- * Du är skyldig att känna till de bestämmelser som gäller för fritulsfärd i Sverige och Finland.

TORNIONJOKI

Pajalan korkeudella Muonionjoki yhtyy Tornionjokeen. Joki levenee, maisema avartuu yhä enemmän ja Tornionlaakson kaunis maanviljelysseutu levittäytyy eteen.

Pelion asti Tornionjoki virtaa rauhallisesti. Sen jälkeen tulee keskivaikkeitä koskia ja Svansteinin korkeudella joki alkaa virtata hitaammin lukuun ottamatta mäntäviä Kartila-, Vuontto-, Matka- ja Kukkolankoskea.

Rauhallisesti virtaava Tornionjoki sopii mainioisti vasta-alkajille lukuun ottamatta yllä mainittuja koskia. Kokeneelle melojalle nämä kosket taas tarjoavat kaiken, mitä hän koskenlaskulta voi odottaa.

LIAKKAJOKI

Liakkajoki alkaa Karunkijärvestä ja laskee mereen, välittömästi Tornionlaaksoon. Joki on pieni ja aivan toisenlainen kuin Tornionjoki. Lukuunottamatta alussa olevaa muutamaa lyhyttä ja matalaa koskea joki virtaa rauhallisesti. Lopussa se jatkaa suistoalueeksi.

TERVETULOA tälle ainutlaatuiselle Pohjoiskalotin kanootireitille, mutta muista:

- * Meiot aina omalla vastuulla.
- * Sinun on tunnettava Ruotsissa ja Suomessa voimassa olevat ulkoilua koskevat määräykset.

ALLEMANSRÄTT

På vattret

- * Du får paddla överallt men stör inte fågel- och djurliv
- * Du får bada och gå iland utom vid tomt och brygga.

På land

- * Du får inte passera störande nära bostadshus eller över mark som kan skadas, t.ex. planteringar eller åkrar med växande gröda.

Tältning

- * Du får slå upp enstaka tält någon natt, på mark som inte ligger nära bostadshus och inte kan skadas
- * Tänker man övernatta med en större grupp, ska man ha markägarens tillåtelse.

Eldning

- * Använd i första hand rasplåtsernas eldstäder
- * Elda inte om det finns risk för skogsbrand
- * Elda inte på klippor
- * Använd nedfallna grenar, kvistar och kottar som bränsle
- * Ta inte häver från växande träd
- * I Finland måste du ha markägarens tillåtelse för att få elda.

JOKAMIENEN OIKEUS

Vesillä

- * Meleoa saat kaikkialla, mutta älä häiritse lintuja ja muita eläimiä
- * Voit uida ja rantautua muualla paitsi yksityisen maalla ja laiturilla.

Telttailu

- * Yksittäisen teltan voit pystyttää muutamaksi yöksi alueelle, joka ei ole lähellä asuinrakennusta ja joka ei sitä vahingoitu.

Tulenteko

- * Käytä levähdyspaikkojen tulisihoja, missä niitä on käytettävissä
- * Älä tee tulta, mikäli metsäpallon syttymsivaara on olemassa
- * Älä tee tulta kalliolle
- * Käytä pudonnetta oksia ja käpyjä tulenteon
- * Älä ota tuotia kasvista puista
- * Suomessa avotulen tekoon täytyy olla maanomistajan lupa.

Roskat

- * Älä heitä roskia ja jätettä luontoon
- * Kaikki ei ole palavaa, ota mukkaasi lasit, peltipurkit.

Nedskräpning

- * Släng inte skräp och avfall i naturen
- * Allt är inte brännbart. Glas, plåtburkar, folie och plast tar du med dig.

Fiske

- * För att få fiska måste du ha fiskekort. Dessa finns att lösa på ett fjertal ställen. Se snabbguiden.

INFÖR KANOTTUREN

Kanotens utrustning

- * Flytväst
- * Hjälm (för forspaddling)
- * Örnbyråskläder och tändstickor, förpackade vattentätt
- * Sjukvårdsutrustning
- * Myggnädel

Kanotens utrustning

- * För- och akterlina (till tågning och förtöjning)
- * Reservpaddel, lättkonlig under färd
- * Åtkomlig livlina (t.ex. Hansalnan)
- * Reparationsutrustning
- * Kapell (för forspaddling)

Kalastus

Kalastusta varten tulee olla kalastuskortti. Niitä on lunastettavissa useissa paikoissa. Katso palveluvertailoista.

OTETTAVA HUOMIOON ENNEN KANOOTTIRETKEÄ

Meloijan varustus

- * Pelastusliivit
- * Kypärä (koskia varten)
- * Vaintovaatteet ja tuitikut vedenpöytästä pakattuna
- * Ensiapuvälineet
- * Säskimyykkä

Kanootin varustus

- * Keula- ja peräköysi (kujertamista ja kiinnittämistä varten)
- * Varameina käden ulottuvilla
- * Pelastusköysi käden ulottuvilla (esim. heittököysi)
- * Korjausvälineet
- * Aukkopöite (koskia varten)

Säkerhet

- * Lämna färdmeddelande
- * Alla i gruppen ska känna till färdvägans svårigheter
- * Var minst två kanoter i sällskap, för att kunna hjälpa varandra i nödsituationer
- * Ta iland och studera forsar. Lita inte enbart på kanotledskartan
- * Paddla nära land i sjöar. Du kan mista rörelseförmågan på 5-10 minuter i kallt vatten
- * Ha packning fästsurrad i kanoten.

Om du kapsejsar

- * Ta det lugnt — ingen panik
- * Försök att få tag i uppströmsändan av kanoten så du inte kläms mot stentar
- * Håll kvar i kanoten, det är din bästa livräddare, tills du når lugnare vatten
- * Rör dig så lite som möjligt i din strövan att nå land, all rörelse i vatten öklar
- * Flyt på rygg med fötterna nedströms i vattenytan, om du förlorar kontakten med kanoten.

Turvallisuus

- * Jätä konootiretkestäsi ilmoitus
- * Kaikkien ryhmän jäsenten on tunnettava reitin vaikeimmat kohdat
- * Vähintään kaksi kanoottia täytyy olla yhdessä toistenne auttamiseksi hätätilanteissa
- * Tutki kosket rannalta. Älä luota yksinomaan kanoottireitkarttaan
- * Melo aallokossa lähellä rantaa. Kylmässä vedessä voit menettää liikunakykyisi 5-10 minuutissa.
- * Pidä tavarat köydellä kanoottiin kiinnitettyinä.

Jos kaadut

- * Pysy rauhallisena — ei paniikkia
- * Yritä saada ote kanoottiin väivirran puoleisesta päästä, niin ettet painaudu kanoottiin alle
- * Pidä kanootista kiinni, se on paras pelastajasi, kunnes pääset rauhallisemmille vesille
- * Pyrkessäsäi mainin liku mahdollisimman vähän, liikkeet kylmenävät kehoasi kylmässä vedessä
- * Jos menetät otteesi kanoottiin, kellu selällesi jätet alavirtaan päin.